



Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven vier dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven John Campe, Piet De Meuter, Thomas Raeymaekers en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Te geconcentreerde urine aanleiding voor scheuren van urineblaas

Blaasruptuur

Twee maanden geleden contacteerde een vleesveehouder me voor een jong stiertje van zes maanden oud. Het kalf vertoonde geen eetlust en maakte geen mest meer. Het jonge dier had daarnaast een dikke buik, die niet hard aanvoelde. De hartslag was versneld, net als de ademhalingsfrequentie. De temperatuur bedroeg 39,6 graden.

Bij onderzoek van de penis bleek deze droog te zijn. Waarschijnlijk had het jonge stiertje al geruime tijd geen water meer kunnen maken. De vraag rees of er iets mis was ter hoogte van de urinewegen of ter hoogte van het spijsverteringsstelsel. Een laparotomie (het openen van de buik) zou uitsluitsel geven.

Het rund werd onder algemene narcose gebracht. De flank werd geschoren en ontsmet om de buikwand te kunnen openen. Bij het openen van de buikholte kwam er massaal veel helder vocht uit de buik gestroomd. De buik liep als het ware leeg. Dit deed vermoeden dat de blaas gesprongen was.

Verder onderzoek van de blaas toonde inderdaad een scheur in de bovenzijde ervan. Met de hulp van de veehouder – hij moest de buikwand openhouden – kon, met veel geduld en precisie, de blaas chirurgisch hersteld worden. Het dier kreeg nog een week antibiotica toegediend en herstelde vlot.

Een maand later deed er zich in hetzelfde lot stiertjes een gelijkaardig geval voor. Bij dit dier was het niet de blaas, maar de penis die gesprongen was. Ook dit kalf werd chirurgisch behandeld en herstelde vlot.

Omdat het niet bij een alleenstaand geval bleef, gaf ik de betreffende vleesveehouder het advies om het voedingsmanagement aan te passen. Ook de watervoorziening werd nagekeken en verbeterd.



De encyclopedie **Blaas- of penisruptuur**



De oorzaak van een blaasruptuur is een verstopping van de urinebuis in de penis door nier- of blaasstenen. Aangezien urinevorming een continu proces is, treedt er bij overdruk een ruptuur of breuk op ter hoogte van de zwakste plaats. Meestal treedt deze scheur op ter hoogte van de penis, waarbij de urine zich tussen de huid en de buikspieren opstapelt. Bij het kalf in bovenstaand voorbeeld scheurde echter de blaas.

Wanneer dergelijke rupturen van de penis of van de blaas optreden, moet de penis geamputeerd worden om herhaling te voorkomen. De penis wordt vervolgens omgebogen, zodat het dier zijn urine loost juist onder de anus in plaats van ter hoogte van de buik.

Bij frequenter optreden van een blaas- of penisruptuur kan gezocht worden naar een algemene reden. Steenvorming treedt meestal op bij dieren die veel graan, dat rijk is aan fosfaten, krijgen. Aanpassing van het rantsoen kan in dit geval soelaas bieden. Ook de bereikbaarheid van vers drinkwater is van belang.

Een voldoende watervoorziening verhindert dat de urine te sterk geconcentreerd raakt, waardoor nier- en blaasstenen minder frequent optreden.